

## ระยะเวลา ... สำคัญต่อการเยียวยาความเสียหายจากการใช้อำนาจที่ไม่ถูกต้อง ... ค่ะ !

นางสาวจารุณี กิจตระกูล พนักงานคดีปกครองชำนาญการ  
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร  
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

เมื่อหน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะและก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลใด บุคคลหนึ่ง ผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายมีสิทธิเลือกเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายได้ 2 วิธี คือ **วิธีที่หนึ่ง** ฟ้องศาลที่มีเขตอำนาจ หรือ **วิธีที่สอง** ยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ถ้าเลือกวิธีการที่สอง กฎหมาย (มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539) กำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐไว้ว่า (1) ต้องออกไปรับคำขอให้กับผู้ขอ (ทุกครั้ง) เพื่อเริ่มต้นนับระยะเวลาการพิจารณาคำขอของหน่วยงานของรัฐที่กฎหมายกำหนดไว้ (2) ต้องพิจารณาคำขอให้เสร็จสิ้นภายใน 180 วันหรือภายในระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้ขยายออกไปอีก 180 วันนับแต่ได้รับคำขอ

ส่วนสิทธิของผู้เสียหาย หากไม่ได้รับการชดเชยค่าเสียหายตามที่ขอหรือหน่วยงานของรัฐไม่ได้พิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาข้างต้น มีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจได้

เช่น กรณีความเสียหายเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ต้องฟ้องต่อศาลปกครอง (มาตรา 9 วรรคหนึ่ง (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542) ภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับความแจ้งผลการวินิจฉัย หรือเมื่อพ้นกำหนด 180 วัน หรือเมื่อพ้นระยะเวลาที่ขยายออกไปอีก 180 วันนับแต่ได้รับคำขอ (มาตรา 11 ประกอบกับมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539)

หากหน่วยงานของรัฐไม่ออกไปรับคำขอ แต่มีหนังสือแจ้งว่าได้รับคำขอแล้ว **ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า** เมื่อผู้ขอได้ยื่นคำขอทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หน่วยงานจึงได้มีหนังสือแจ้งว่าได้รับคำขอแล้ว และแจ้งว่าขณะนี้อยู่ระหว่างตรวจสอบและพิจารณาค่าเสียหาย ถือว่า “เป็นการยอมรับข้อเท็จจริงว่าได้รับคำขอแล้ว” แต่เมื่อหน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา ผู้เสียหายจึงมีสิทธินำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายได้

เช่น กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ดำเนินโครงการก่อสร้างถนนผิวจราจรหินคลุกกรูก้าเข้าไปในที่ดินที่นายสุขครอบครองอยู่ เป็นเหตุให้รั้วลวดหนามและต้นมังคุดได้รับความเสียหาย นายสุขจึงได้มีหนังสือ (ไม่ลงวันที่) เดือนมกราคม 2558 ขอให้ อบต. ชดเชยค่าเสียหาย โดย อบต. ได้รับหนังสือตามหลักฐานไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับวันที่ 23 มกราคม 2558 (วันเริ่มต้นการพิจารณาคำขอ) อบต. จึงต้องพิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายใน 180 วันนับแต่วันที่ได้รับความขอ (กรณีนี้หน่วยงานของรัฐไม่ได้ขออนุมัติขยายระยะเวลาพิจารณาออกไป) คือ ภายในวันที่ 21 กรกฎาคม 2558

แต่เมื่อ อบต. ไม่ได้พิจารณาคำขอให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 21 กรกฎาคม 2558

นับตั้งแต่วันที่ 22 กรกฎาคม 2558 (วันที่ 181) เป็นต้นไปจนครบ 90 วันนับแต่วันที่พ้นกำหนดระยะเวลา 180 วันดังกล่าว (ภายในวันที่ 19 ตุลาคม 2558) นายสุขจึงมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

การที่นายสุขยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองในวันที่ 28 สิงหาคม 2558 จึงเป็นการยื่นคำฟ้องภายในกำหนดระยะเวลา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 516/2560)

ระยะเวลาในการพิจารณาคำขอของหน่วยงานของรัฐ มีความสำคัญต่อสิทธิของผู้เสียหายที่จะได้รับการชดเชยค่าเสียหายหรือนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้ผู้เสียหายได้รับความคุ้มครองสิทธิอันเกิดจากการใช้อำนาจของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ขณะเดียวกัน ระยะเวลาฟ้องคดีต่อศาลปกครองก็ถือเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้เสียหายจะต้องระมัดระวัง เพราะหากนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ศาลปกครองมีอำนาจไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาได้ ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับความคุ้มครองในกระบวนการยุติธรรมเท่าที่ควรนะคะ !!

